

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. ректора

Ольга СОКОЛЕНКО

«_____» _____ 2021 р.

ПГОДЖЕНО

Проректор

з науково-педагогічної роботи

Дмитро СВИНАРЕНКО

«_____» _____ 2021 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

для вступу на навчання за освітнім рівнем магістра
на основі освітнього ступеня бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)
за спеціальністю 231 Соціальна робота
(Освітня програма «Соціальна робота»)

Розглянуто на засіданні вченої ради
факультету медичних технологій діагностики та реабілітації
від «19» лютого 2021 р. протокол № 7

Голова вченої ради _____ (Марина ЩЕРБИНІНА)

Дніпро
2021

10
25.2

Укладач програми:

Осетрова Оксана Олександрівна, завідувач кафедри соціальної роботи

Програма ухвалена

- на засіданні кафедри:

соціальної роботи від «05» лютого 2021 р. протокол № 8

Завідувач кафедри _____ (Оксана ОСЕТРОВА)

- на засіданні науково-методичної ради факультету медичних технологій
діагностики та реабілітації від «19» лютого 2021 р. протокол № 5

Голова _____ (Станіслав ГЛАЗУНОВ)

I. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Фахове випробування – форма вступного випробування для вступу на основі здобутого ступеня бакалавра, магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, яка передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

Результати фахового вступного випробування зараховуються для конкурсного відбору осіб, які на основі ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) вступають на навчання для здобуття ступеня магістра. Приймальна комісія університету допускає до участі у конкурсному відборі осіб, які за результатом фахового вступного випробування отримали не менше 40 балів за шкалою від 0 до 100 балів.

Програма фахового випробування для вступу на навчання за освітнім рівнем магістра за спеціальністю 231 Соціальна робота (Освітня програма – Соціальна робота) містить питання з таких *нормативних* навчальних дисциплін професійної підготовки бакалавра за спеціальністю 231 Соціальна робота:

1. Історія соціальної роботи.
2. Соціальна політика.
3. Система організації соціальних служб.
4. Соціальний аудит та інспектування.
5. Теорія соціальної роботи.
6. Основи консультивання.

II. ПЕРЕЛІК ТЕМ, З ЯКИХ ВІДБУВАЄТЬСЯ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНИКА

1. Історія соціальної роботи.

Тема 1. Соціальна допомога в первісному суспільстві.

Тема 2. Соціальна підтримка в Давньому Єгипті, Вавилоні.

Тема 3. Релігійно-етичні та правові основи соціальних гарантій у Стародавній Індії.

Тема 4. Звичаєві та моральні засади соціальної підтримки в Давньому Китаї.

Тема 5. Елементи державного регулювання благодійності й опіки в Стародавній Греції.

Тема 6. Організація соціальної допомоги в Стародавньому Римі.

Тема 7. Соціальна турбота в традиціях древніх слов'ян. Культові, родоплемінні й общинні форми допомоги і взаємодопомоги.

Тема 8. Християнська церква як основний носій благодійності й опіки в період раннього і класичного середньовіччя.

Тема 9. Приватні та державні форми допомоги в середньовічній Європі.

Тема 10. Соціальна допомога в Київській Русі. Об'єкти соціальної допомоги.

Тема 11. Феномен жебрацтва в середньовічній Європі.

Тема 12. Особливості соціального піклування на українських землях у XIV – XVII ст. Філантропічна діяльність видатних українських меценатів (К.Острозький, І.Мазепа та ін.)

Тема 13. Влада в країнах Заходу як суб'єкт соціальної допомоги.

Тема 14. Церковне та світське благодійництво в Європі та Америці.

Тема 15. Система ізоляції як особлива форма владної соціальної допомоги.

Тема 16. Соціально-трудове законодавство як форма соціального захисту зайнятого населення

Тема 17. Суспільне піклування на українських землях в умовах перебування в складі Російської та Австро-Угорської імперій.

Тема 18. Соціально-економічні та політичні передумови виникнення соціальної роботи як окремого виду професійної діяльності.

Тема 19. Створення професійних організацій здійснення соціальної роботи.

Тема 20. Поява і функціонування шкіл підготовки соціальних працівників.

Тема 21. Формування науково-практичних підходів у соціальній роботі.

Тема 22. Соціальне піклування в підросійській Україні та Галичині.

Тема 23. Розвиток методів соціальної роботи за кордоном.

Тема 24. Моделі соціальної підтримки населення в зарубіжних країнах.

Тема 25. Генерування нових методів соціальної роботи.

Тема 26. Радянська система соціального забезпечення населення.

Тема 27. Формування нових суспільних відносин та система соціального забезпечення населення в перші десятиліття радянської влади.

Тема 28. Соціальна допомога в роки другої світової війни та повоєнний час.

Тема 29. Система соціального забезпечення в 50-х – на поч. 90-х років XX ст.

Тема 30. Сучасні концепції соціального захисту і соціальної роботи.

2. Соціальна політика.

Тема 1. Соціальна політика: поняття, сутність, об'єкт, мета та завдання соціальної політики.

Тема 2. Умови реалізації та основні пріоритети соціальної політики в Україні.

Тема 3. Суб'єкти соціальної політики та шляхи оптимізації їхньої діяльності.

Тема 4. Принципи реалізації соціальної політики.

Тема 5. Інструменти соціальної політики.

Тема 6. Складові соціальної політики.

Тема 7. Взаємозв'язок соціальної політики та соціальної роботи.

Тема 8. Соціальний захист в Україні: поняття та структура.

Тема 9. Етапи становлення соціального захисту.

Тема 10. Організаційно-правові форми та види соціального захисту.

Тема 11. Сучасний стан та реформування соціального захисту в Україні.
Тема 12. Соціальне страхування в Україні: поняття та напрямки.
Тема 13. Види соціального страхування.
Тема 14. Соціальна допомога: поняття та сутність.
Тема 15. Види та форми соціальної допомоги.
Тема 16. Системи державної політики в Україні.
Тема 17. Державна допомога різним категоріям населення.
Тема 18. Програма житлових субсидій.
Тема 19. Державні соціальні гарантії в Україні: поняття та сутність.
Тема 20. Соціальні пільги в Україні: поняття, сутність, види.

3. Система організації соціальних служб.

Тема 1. Нормативно-правова база практичної діяльності соціальних спеціалізованих служб: загальна характеристика.

Тема 2. Державне регулювання діяльності соціальних спеціалізованих служб.

Тема 3. Сучасний стан системи спеціалізованих служб в Україні: загальна характеристика.

Тема 4. Перспективи розвитку системи спеціалізованих служб в Україні: загальна характеристика.

Тема 5. Загальна характеристика соціальних служб, діяльність яких спрямована на запобігання раннього соціального сирітства, соціальну адаптацію дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Тема 6. Особливості організації діяльності закладів соціального спрямування для дітей.

Тема 7. Мета, завдання, функції діяльності соціального гуртожитку, центру матері та дитини.

Тема 8. Прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу як альтернативні форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Тема 9. Кодекс про шлюб і сім'ю. Сім'я та держава.

Тема 10. Соціально-правовий захист сім'ї. Соціальний захист і соціальне забезпечення сім'ї.

Тема 11. Заклади та установи, що уповноважені проводити соціальну роботу з сім'єю.

Тема 12. Форми і методи соціальної роботи, соціальні технології, технології соціальної роботи із сім'єю.

Тема 13. Соціальна робота з молоддю сім'єю: основні напрями.

Тема 14. Соціальна робота із прийомною сім'єю. Соціально-педагогічні моделі роботи із прийомною сім'єю.

Тема 15. Суб'єкти, об'єкти соціальної роботи з молоддю.

Тема 16. Соціальна робота з дітьми та молоддю: визначення, головна мета.

Тема 17. Соціальна профілактика. Зміст, види та форми соціальної профілактики.

Тема 18. Соціальне обслуговування: визначення, види та форми.
Тема 19. Соціальна реабілітація: визначення, види та форми.
Тема 20. Соціальна допомога (підтримка) молоді. Соціальний супровід.
Соціальне інспектування.

4. Соціальний аудит та інспектування.

Тема 1. Історична еволюція теорії та практики соціального аудиту.
Тема 2. Місце соціального аудиту в системі соціально-економічних наук.
Тема 3. Основні завдання та напрями аудиту системи управління людськими ресурсами.
Тема 4. Аудит формування персоналу.
Тема 5. Аудит організації та нормування праці.
Тема 6. Аудит системи управління розвитком персоналу.
Тема 7. Визначення поняття «технології проведення соціального аудиту».
Тема 8. Методика проведення соціального аудиту.
Тема 9. Методи соціального аудиту: загальна характеристика.
Тема 10. Методи збору інформації: кількісні та якісні методи.
Тема 11. Методи аналізу інформації.
Тема 12. Поняття «соціальне інспектування». С
Тема 13. Складна життєва ситуація як об'єктивна сукупність елементів середовища. Діагностування складних життєвих обставин.
Тема 14. Види соціального інспектування.
Тема 15. Методи соціального інспектування.
Тема 16. Функції соціального інспектування.
Тема 17. Визначення об'єкту соціального інспектування.
Тема 18. Умови, за яких здійснюється соціальне інспектування.
Тема 19. Етапи проведення соціального інспектування.
Тема 20. Результати здійснення соціального інспектування.

5. Теорія соціальної роботи.

Тема 1. Загальні принципи методології системного підходу.
Тема 2. Особливості соціальних систем як об'єкту застосування системного підходу.
Тема 3. Базисні системи, що функціонують в соціальній роботі: система агента змін, система мети, система клієнта, система дії.
Тема 4. Можливості використання системної моделі на різних рівнях соціальної роботи.
Тема 5. Ідейні витоки та ключові акценти соціально-радикальної моделі соціальної роботи.
Тема 6. Види послуг та заходів, що здійснюються у межах радикального підходу в соціальній роботі.
Тема 7. Зміст методологічних розбіжностей між традиційними та прогресивними підходами щодо організації та здійснення практичної соціальної роботи.

Тема 8. Біхевіористська модель соціальної роботи та використання її методів і технік соціальними працівниками.

Тема 9. Теоретичні джерела розвитку когнітивної моделі соціальної роботи.

Тема 10. Раціонально-емотивна терапія Елліна.

Тема 11. Когнітивна терапія А. Бека.

Тема 12. Реальнісна терапія В. Глассера.

Тема 13. Теорії кризового втручання.

Тема 14. Криза та її основні ознаки. Етапи розгортання кризи.

Тема 15. Поняття посттравматичного стресового розладу.

Тема 16. Стадії перебігу посттравматичного стресового розладу та їх індикатори.

Тема 17. Загальна характеристика кризового втручання.

Тема 18. Особливості кризового консультування.

Тема 19. Сімейна терапія. Сім'я як об'єкт аналізу й терапевтичного впливу. Типи сімей.

Тема 20. Особливості й основні напрями сімейної терапії. Техніки сімейного консультування.

6. Основи консультування.

Тема 1. Взаємозв'язок консультування та практичної соціальної роботи.

Тема 2. Консультування як вид психологічної допомоги особистості.

Тема 3. Методологічні засади практичної діяльності консультанта.

Тема 4. Цілі та види консультування.

Тема 5. Індивідуальне консультування як вид діяльності.

Тема 6. Особистий стиль консультування.

Тема 7. Групи самопомоги.

Тема 8. Вимоги до особистості консультанта.

Тема 9. Особистісні якості та система цінностей консультанта.

Тема 10. Особистісно-професійні утворення консультанта. .

Тема 11. Основні причини «професійного вигорання» та фактори розвитку «професійного виснаження». Попередження професійної допомоги працівників «професійного виснаження».

Тема 12. Поняття кризи, кризової/психотравмуючої ситуації. Основні теорії криз.

Тема 13. Типологія реакцій на кризу.

Тема 14. Психологічні етапи переживання кризової ситуації.

Тема 15. Теорії, що пояснюють механізми переживання кризових ситуацій.

Тема 16. Індикатори «правильного» і «неправильного» переживання кризових ситуацій.

Тема 17. Технології очного консультування потерпілих.

Тема 18. Консультування жертв сімейного та сексуального насильства.

Тема 19. Консультування учасників воєнних дій.

Тема 20. Специфіка роботи з тривожними, агресивними, залежними клієнтами. Консультування клієнтів із соматичними захворюваннями.

III. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. До навчальної дисципліни **«Історія соціальної роботи».**

Основна

1. Глазунов С.В. Нариси з історії соціальної роботи: Навчальне видання [Текст] / С.В. Глазунов. – Д.: РВВ ДНУ, 2015. – 116 с.
2. Поліщук В.А. Історія соціальної педагогіки та соціальної роботи: Курс лекцій [Текст] / В.А. Поліщук, О.І. Янкович. – Тернопіль: ТДПУ, 2009. – 256 с.

Додаткова

1. Горілий А.Г. Історія соціальної роботи: Навч. посіб. [Текст] / А.Г. Горілий. – Тернопіль: Астон, 2004. – 173 с.
2. Кубіцький С.О. Історія соціальної роботи в зарубіжних країнах: Навчальний посібник [Текст] / С.О. Кубіцький. – К.: ДАКККіМ, 2009. – 298 с.
3. Соціальна робота в Україні: Навч. посіб. [Текст] / За ред. І.Д. Зверевої, Г.М. Лактіонової. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 256 с.

2. До навчальної дисципліни **«Соціальна політика».**

Основна

1. Семигіна Т. Соціальна політика у глобальному вимірі [Текст] / Т. Семигіна. – К.: Пульсари, 2003.
2. Шевчук П.І. Соціальна політика та соціальна безпека людини: Навч. посібник [Текст] / П.І. Шевчук. – Львів: ЛРІДУ УАДУ, 2003. – 178 с.

Додаткова

1. Ганслі Т. Соціальна політика та соціальне забезпечення за ринкової економіки [Текст] / Т. Ганслі. – К.: Основи, 1996. – 237 с.
2. Жуков В. Соціальне партнерство в Україні: Навч. посібник [Текст] / В. Жуков, В. Скуратівський. – К.: УАДУ, 2001. – 200 с.
3. Скуратівський В. Гуманітарна політика в Україні: Навч. посібник [Текст] / В. Скуратівський. – К.: УАДУ, 2002. – 262 с.

3. До навчальної дисципліни **«Система організації соціальних служб».**

Основна

1. Інновації у соціальних службах: Навч.-метод. посіб. [Текст] – К., 2002. – 168 с.
2. Соціальні служби – родині: Розвиток нових підходів в Україні / За ред. І.М. Григи, Т.В. Семигіної. – К., 2002. – 128 с.

Додаткова

1. Діяльність центрів соціальних служб для молоді України: сучасний стан і перспективи розвитку [Текст]. – К., 1999.
2. Іванова О., Семигіна Т. Система соціального обслуговування та соціальних служб в Україні [Текст] / О. Іванова, Т. Семигіна // Соціальна робота в Україні: перші кроки / За ред. В.І. Полтавця. – К., 2000.

3. Соціальна робота: технологічний аспект: Навч. посіб. [Текст] / За ред. проф. А.Й. Капської. – К., 2004.

4. До навчальної дисципліни «Соціальний аудит та інспектування».

Основна

1. Деревянко С.І. Основи аудиту: Навч. посібник [Текст] / С.І. Деревянко, С.О. Олійник, Н.П. Кузик, О.М. Ганяйло. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 328 с.
2. Калінеску Т.В. Соціальний аудит та інспектування [Текст]/ Т.В. Калінеску, Т.С. Шаповалова, Т.С. Ліхоносова. – Луганськ.: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В. Даля, 2012. – 312 с.

Додаткова

1. Зверєва І.Д. Оцінка потреб дитини та її сім'ї: від теорії до практики [Текст]/ І.Д. Зверєва, З.П. Кияниця, В.О. Кузьмінський, Ж.В. Петрочко. – К.: Задруга, 2011. – 224 С.
2. Кримчак, Л.Ю. Посібник до навчальної дисципліни «Соціальний аудит та інспектування» [Текст]/ Л.Ю. Кримчак – Дніпропетровськ: ПП Кондрашкіна, 2014. – 128 с.
3. Соціальний аудит та інспектування: [Текст]/ Проект українського фонду соціальних інвестицій // За ред. Н.В. Кабаченко. – К.: УФСІ, 2007. – 320 с.

5. До навчальної дисципліни «Теорія соціальної роботи».

Основна

1. Лукашевич М.П. Теорія і методи соціальної роботи: Навч. посіб. [Текст] / М.П. Лукашевич, І.І. Мигович. – 2-е вид., доп. – К.: МАУП, 2006. – 168с.
2. Тюптя Л.Т. Соціальна робота: теорія і практика: Навч. посіб.[Текст] / Л.Т. Тюптя, І.Б. Іванова.– 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 574 с.

Додаткова

- 1.Кабаченко, Н. Радикальні підходи у соціальній роботі [Текст] / Н. Кабаченко, Т. Семигіна // Соціальна політика і соціальна робота. – 2004. – № 4. – С. 112 – 121.
- 2.Пейн, М. Сучасна теорія соціальної роботи [Текст] / М.Пейн. – К.:Вид-во Фонду НОУ ХАУ, 2000. – 456 с.
3. Теорії і методи соціальної роботи: Підручник для студентів вищих навчальних закладів[Текст] / За ред Т .В Семеніної , І.І Миковича. – К.: Академвидав, 2005. – 328с.

6. До навчальної дисципліни «Основи консультування».

Основна

1. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування: Навч. посіб.[Текст] / С.В.Васьківська. – К.: Четверта хвиля, 2004. – 256 с.
2. Самошкіна Л.М. Основи психологічного консультування: Навч. посіб. для студ. ВНЗ[Текст] / Л.М.Самошкіна. – Д.: ДНУ, 2011. – 332 с.

Додаткова

1. Айві А. Цілеспрямоване інтерв'ювання і консультування[Текст] / А.

- Айви. – К.: ЦНЛ, 1998. – 456 с.
2. Психологічна допомога сім'ї: Навч. посіб.: У 3 кн. [Текст] / За заг. ред. З.Г. Кісарчук. – К., 2006. – Кн. 2. – 160 с.
 3. Цимбалюк І.М. Психологічне консультування та корекція Навчальний посібник [Текст] / І.М. Цимбалюк. – К.: ВД «Професіонал», 2012. – 544 с.

IV. СТРУКТУРА ВАРІАНТУ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Кожний варіант фахового вступного випробування містить **37** тестових питань, зміст яких стає відомим вступнику лише при отриманні варіанту випробування.

Варіант складається із завдань таких форм:

- 1) питання на обрання вірної відповіді – до кожного питання надаються чотири варіанти відповіді, з яких вступник має обрати одну, зробивши відповідну позначку;
- 2) питання на встановлення відповідності – до кожного питання надано інформацію, позначену цифрами ліворуч і літерами праворуч, для якої вступник повинен встановити відповідність, зробивши відповідні позначки у таблиці на перетинах рядків і стовпчиків;
- 3) питання відкритої форми з короткою відповіддю – до кожного питання подається коротка відповідь, що складається з 1 – 2 слів, зробивши відповідний запис.

Розподіл питань у кожному варіанті:

- за формою завдань

№ з/п	Форма завдання	Кількість одиниць у варіанті
1.	Питання на обрання вірної відповіді	24
2.	Питання на встановлення відповідності	8
3.	Питання відкритої форми з короткою відповіддю	5
	Усього	37

- за темами навчальних дисциплін

№ з/п	Зміст питання	Кількість одиниць у варіанті
1.	За темами навчальної дисципліни № 1 «Історія соціальної роботи»	5 (4+1+0)
2.	За темами навчальної дисципліни №2 «Соціальна політика»	6 (4+1+1)
3.	За темами навчальної дисципліни №3 «Система організації соціальних служб»	6 (4+1+1)
4.	За темами навчальної дисципліни № 4 «Соціальний аудит та інспектування»	6 (4+1+1)
5.	За темами навчальної дисципліни № 5 «Теорія соціальної роботи»	7 (4+2+1)
6.	За темами навчальної дисципліни № 6 «Основи консультування»	7 (4+2+1)

	Усього	37 (24+8+5)
--	--------	-------------

V. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Оцінка за відповідь на кожне питання варіанту фахового вступного випробування може набувати одного з двох значень:

максимального значення кількості балів – за вірної відповіді,
мінімального значення (0 балів) – за невірної відповіді.

Розподіл максимальної кількості балів за відповіді на завдання різної форми наведений у таблиці:

№ з/п	Форма завдання	Максимальне значення, кількість балів	Максимальна кількість балів, яка може бути набрана за виконання завдань певної форми
1	Питання на обрання вірної відповіді	2	$24 \cdot 2 = 48$
2	Питання на встановлення відповідності	4 – за увесь тест	$8 \cdot 4 = 32$
		4/4 – за кожну вірно встановлену відповідність	
3	Питання відкритої форми з короткою відповіддю	4	$5 \cdot 4 = 20$
	Усього		100